

Zpráva o činnosti TC227/WG1 za rok 2024

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC227/WG1 v roce 2024

V roce 2024 se konala 2 jednání. První jednání proběhlo hybridní formou před kongresem E&E v Budapešti, druhé jednání se uskutečnilo pouze on-line formou.

Jarní jednání se konalo 17. 6. 2024 v Budapešti

1. Jednání CEN/TC227 dne 30.4. 2024

Poslední jednání CEN/TC227 se konalo 30. dubna 2024 online. Na něm se většina diskusí zaměřila na revizi CPR a systém revizí Acquis. Během systému revize Acquis bude odborníkům členských států zaslán dotazník, v němž budou požádáni o vstupní informace o tom, jak by si přáli mít budoucí specifikace. Je pravděpodobné, že členské státy jednoduše popíší to, co již mají ve svých současných specifikacích, protože ty pocházejí z harmonizovaných norem, což ztěžuje změnu nebo odstranění charakteristik (zjednodušení). Může se stát i opak, že některé země navrhnou zahrnout charakteristiky, které jsou v současné době použitelné pouze na národní úrovni. V takovém případě bychom se museli zabývat tím, jak je začlenit na evropské úrovni. Z tohoto důvodu by bylo dobré předem vědět, kdo budou určení odborníci a jaké mohou být jejich vstupy.

2. Aktualizace CPR (Nařízení o stavebních výrobcích) Evropskou komisí

Návrh schválený Radou EU schválil Parlament v dubnu 2024. Očekává se, že bude zveřejněn a vstoupí v platnost na podzim 2024, jakmile Rada návrh definitivně formálně schválí. Dokument je velmi komplexní, má více než 300 stran, a kromě jiných novinek obsahuje dvojí prohlášení o vlastnostech a shodě, digitální pas ve smyslu nařízení o ekodesignu. Byly stanoveny různé lhůty, přičemž krátkodobý dopad nařízení je pro asfaltové směsi poměrně omezený. Prohlášení o dopadech na životní prostředí bude povinné. Očekává se, že v procesu revize Acquis bude existovat horizontální skupina, která bude pracovat na povinném prohlášení o uvolňování nebezpečných látek. Více informací ve zprávě sekretariátu [N2536] a v prezentaci, o kterou se podělila Pavlina Karagianni [N2538].

3. TG2 Zkušební normy

Byla přednesena zpráva za TG2 švédským zástupcem a závěry posledních jednání, která se konala 14.3. a 18.4. 2024

Systematické 5letá kontrola existujících norem

- **EN 12697-12 Stanovení citlivosti asfaltových vzorků na vodu**

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 6. 12. 2023, přičemž 1 země hlasovala pro revizi. TG2 připravila návrh [N2515] na základě obdržných připomínek [N2514].

Rozhodnutí 1: Pracovní skupina CEN/TC227/WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi normy EN 12697-12:2018 "Stanovení citlivosti asfaltových vzorků na vodu" a pokračovat v přípravě 1. pracovního návrhu s čistou verzí návrhu [N2515]. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k CEN Enquiry se stejným návrhem.

- **prEN 12697-24 Odolnost proti únavě**

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 6. 12. 2023, přičemž 3 země hlasovaly pro revizi. TG2 připravil návrh [N2518] na základě obdržných připomínek [N2517].

Rozhodnutí 2: Pracovní skupina CEN/TC227/WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi EN 12697-24:2018 "Odolnost proti únavě" a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu [N2518]. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k CEN Enquiry se stejným návrhem.

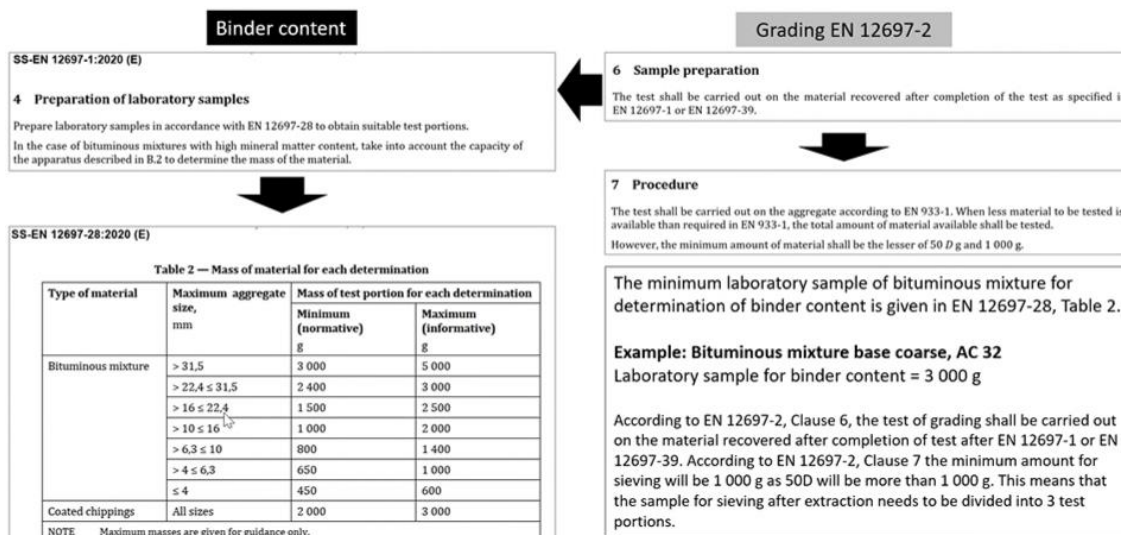
- **prEN 12697-26 Tuhost**

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 6. 12. 2023, přičemž 5 zemí hlasovalo pro revizi. TG2 připravil návrh [N2521] na základě obdržných připomínek [N2520].

Rozhodnutí 3: Pracovní skupina CEN/TC227/WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi EN 12697-26:2018+A1:2022 "Tuhost" a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu [N2521]. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k CEN Enquiry se stejným návrhem.

Comments resolution meeting

- **prEN 12697-2 Stanovení zrnitosti.** Návrh [čistá verze N2385] byl předložen k šetření CEN do 21. 12. 2023 a byly obdrženy připomínky [N2524]. TG2 připravil nový návrh pro formální hlasování, který byl projednán [N2523]. Některé konkrétní diskuse o velikosti vzorků podle části -28 jsou shrnuty na obrázku níže:

Rozhodnutí 4: CEN/TC227/WG1 doporučuje TC227 odeslat prEN12697-2 "Stanovení zrnitosti" [čistá verze N2523] k přípravě na formální hlasování.

- **prEN 12697-16 Odolnost proti otěru pneumatikami s hroty** Návrh [čistá verze N2387] byl postoupen k CEN Enquiry do 21. 12. 2023 a byly k němu obdrženy připomínky [N2525]. TG2 připravil nový návrh pro formální hlasování, který byl projednán [N2526].

Rozhodnutí 5: CEN TC227 WG1 doporučuje TC227 zaslat prEN12697-16 "Odolnost proti otěru pneumatikami s hroty" [čistá verze N2526] k přípravě na Formální hlasování.

- **prEN 12697-35 Laboratorní výroba směsi** Návrh [čistá verze N2389] byl do 21. 12. 2023 postoupen k CEN Enquiry a byly k němu obdrženy připomínky [N2527]. TG2 připravil nový návrh pro Formální hlasování, který byl projednán [N2528]. Byly zjištěny některé problémy týkající se bodu 5.3 (zbytek dokumentu byl schválen). Termín pro zaslání návrhu FV do CEN/TC227 je 16. července 2024.

Rozhodnutí 6: Pokud do 2 týdnů neobdrží WG1 korespondenčně žádné připomínky k novému ustanovení 5.3, doporučí CEN TC227/WG1/TC227 zaslat prEN12697-35 "Laboratorní výroba směsi" k přípravě na formální hlasování. V případě obdržení připomínek se jimi bude zabývat TG2 a budou projednány na následujícím zasedání WG1.

Nové části řady EN 12697

- **prEN/TS 12697-57 Zkouška zpracovatelnosti litého asfaltu.** V návaznosti na opatření z předchozího zasedání pracovala skupina TG2 na této nové zkušební metodě, která vychází z německého předpisu [N2529].

Rozhodnutí 7: Pracovní skupina 1 CEN TC227 se rozhodla požádat TC227 o nový pracovní bod pro přípravu nové zkušební metody CEN/TS 12697-57 "Zkouška zpracovatelnosti litého asfaltu" a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu [N2529]. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k formálnímu hlasování se stejným návrhem.

Ostatní projekty

V návaznosti na rozhodnutí 1-7 a opatření 1-2 z předchozího zasedání byly od TC227 vyžádány nové pracovní položky pro níže uvedené normy:

- Změna normy EN 12697-1:2020+prA1:2023 Obsah rozpustného pojiva,
- Revize normy EN 12697-10 Zhutnitelnost
- Revize normy EN 12697-13 Měření teploty
- Revize normy EN 12697-14 Obsah vody
- Revize EN 12697-17 Ztráta částic zkušebního tělesa asfaltového koberce drenážního
- Revize EN 12697-18: Stékavost pojiva,
- Revize EN 12697-23: Stanovení pevnosti v příčném tahu
- Revize EN 12697-25: Cyklická zkouška v tlaku
- Revize EN 12697-27: Odběr vzorků.
- Změna EN 12697-48:2021+prA1:2023 Spojení vrstev
- Revize normy CEN/TS 12697-50: Odolnost proti oděru

Hlasování bylo uzavřeno 14. 2. 2024 se 100 % souhlasem a s více než 5 zeměmi, které se zavázaly podílet se na vývoji každé zkušební metody. Cílové datum pro předložení 1. pracovních návrhů (WD) EN je 17.6. 2024 a 19.8. 2024 pro CEN/TS 12697-50. Díky tomu se všechny zkušební metody po období zastaveného postupu vracejí na správnou cestu.

Lind rovněž vysvětlil, že podle rozhodnutí CEN/BT (Technická rada) již není 1. pracovní návrh pro EN povinný. Stále se však doporučuje, zejména v případech, kdy je vyvíjena nová norma nebo kdy se jedná o sporná témata, přičemž obě tyto skutečnosti mohou potenciálně přinést velké množství připomínek. 1. pracovní návrh může pomoci snížit počet připomínek obdržených v rámci řešení. 1. pracovní návrh se předkládá technické komisi CEN/TC.

4. TG3 Výrobní normy

Žádné novinky.

Podzimní jednání se konalo 26.11. – 27.11. 2024 on-line

Jednání se soustředilo hlavně na zkušební normy skupiny TG2

1. TG2 Zkušební normy

Byla přednesena zpráva za TG2 švédským zástupcem

Uskutečněná jednání TG2:

- 73. jednání TG2: září 2024 (Teams)
- 74. jednání TG2: 17. října 2024 (Teams)

Další plánované jednání:

- 75. jednání TG2: 18. - 19. března 2025

Systematický přehled. Příprava 1. pracovního návrhu ke schválení pracovní skupinou WG1

- EN 12697-5:2018 Stanovení maximální objemové hmotnosti
- EN 12697-8:2018 Stanovení mezerovitosti asfaltových směsí
- EN 12697-30:2018 Příprava zkušebních těles rázovým zhutňovačem
- EN 12697-31:2019 Příprava zkušebních těles gyrátorem
- EN 12697-32:2019 Příprava zkušebních těles vibračním zhutňovačem
- EN 12697-33:2019+A1:2022 Příprava zkušebních těles zhutňovačem desek
- EN 12697-44:2019 Šíření trhliny zkouškou ohybem na půlválcovém zkušebním tělese

Normy připravené pro formální hlasování nebo hlasování o technické specifikaci

Standards in Formal Vote and Vote on TS-stage				Ongoing ballots	Closed ballots							
Drafting body	Alert	WI Number	Standard Ref	Event (Milestones)	Stage-code	Initial plan	Adjusted plan	Event (Milestones)	Stage-code	Initial plan	Adjusted plan	
CEN/TC 227/WG 1	4	'00227531	prCEN/TS 12697-51 rev	Submission to Vote on TS	50.20.00	2024-01-20	2024-10-17	Closure of Vote on TS	50.60.0000	2024-04-13	2025-01-09	
CEN/TC 227/WG 1	4	'00227532	prEN 12697-16	Submission to Formal Vote	50.20.00	2024-09-24	2024-08-29	Closure of Formal Vote	50.60.0000	2024-11-19	2024-10-24	
CEN/TC 227/WG 1	4	'00227533	prCEN/TS 12697-52 rev	Submission to Vote on TS	50.20.00	2024-01-20	2024-10-17	Closure of Vote on TS	50.60.0000	2024-04-13	2025-01-09	
CEN/TC 227/WG 1	4	'00227534	prEN 12697-35	Submission to Formal Vote	50.20.00	2024-09-24	2024-10-10	Closure of Formal Vote	50.60.0000	2024-11-19	2024-12-06	
CEN/TC 227/WG 1	4	'00227535	prEN 12697-2	Submission to Formal Vote	50.20.00	2024-09-24	2024-08-29	Closure of Formal Vote	50.60.0000	2024-11-19	2024-10-24	

Normy jakožto nové pracovní položky nebo příprava nových norem

Standards subject to NWIP for revision or development of new standard

Drafting body	Alert	WI Number	Standard Ref	Event (Milestones)	Stage-code	Deadline	Sent to CEN/TC227 (T. Hentscke)
CEN/TC 227/WG 1		00227558	prEN 12697-12 rev	Circulation of 1st WD	20.60.0979	2025-01-28	
CEN/TC 227/WG 1		00227559	prEN 12697-24 rev	Circulation of 1st WD	20.60.0979	2025-01-28	
CEN/TC 227/WG 1		00227560	prEN 12697-26 rev	Circulation of 1st WD	20.60.0979	2025-01-28	
CEN/TC 227/WG 1		00227557	prCEN/TS 12697-57 new	Circulation of 1st WD	20.60.0979	2025-06-12	

Probíhající hlasování

Reference	Název zkušební metody
FprEN 12697-35	Laboratorní výroba směsi
CEN/TS 12697-51	Zkouška smyku na povrchu vozovky
CEN/TS 12697-52	Temperování pro oxidativní stárnutí
EN 12697-53:2019	Zvýšení soudržnosti metodou roztíratelnosti
EN 12697-54:2019	Zrání zkušebních těles pro zkoušky směsí s asfaltovou emulzí
EN 12697-55:2019	Organoleptické posouzení směsí s asfaltovou emulzí
EN 12697-56:2019	Příprava zkušebních těles statickým zhutněním

2. TG3 Výrobní normy

Bez dalšího posunu.

3. TG4 Kontrola kvalitu

Bez dalšího posunu.

2. Jednání NAT - týmu č. 6

Jarní jednání týmu č. 6 se konalo 30.5. 2024 v Plzni

Na jednání byly probírány následující body:

- Kontrola plnění závěrů z poslední porady týmu
- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Informace z komisí EAPA
- Informace a zkušenosti s používáním centrálního evidenčního systému ŘSD
- Informace o projektu – přilnavost asfaltu ke kamenivu
- Nízkoteplotní směsi – příprava pilotních projektů na ŘSD
- Asfaltová směs se zvýšeným obsahem pojiva (RBL) – zkušenosti

- Informace o připravovaných ČSN
- DTM ČR + 3D frézování

Podzimní jednání týmu č. 6 se konalo 2.12. 2024 v Litomyšli

Na jednání byly probírány následující body:

- Kontrola plnění závěrů z poslední porady týmu
- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Výztužné mříže do asfaltových směsí
- Informace z CEN/TC227/WG1
- Informace z CEN/TC227/WG5
- Zkušenosti s asfaltovými směsmi podle nově vydaných norem ČSN 73 6121 a ČSN 73 6120
- Asfaltové směsi se zvýšeným obsahem pojiva (RBL) – zkušenosti
- Revize normy ČSN 73 6122
- Environmentální požadavky na asfaltové směsi
- EPD a PCR pro asfaltové směsi
- Exkurze ve výrobním závodu firmy SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.
- Budoucí specifikace asfaltových pojiv
- Informace o připravovaných ČSN
- Kamenivo pro dopravní stavby
- Informace z komisí EAPA

3. + 4. Informace o uskutečněném připomínkování prEN

V průběhu roku 2024 byly připomínkovány v ČR následující normy:

Návrh na systematickou revizi

CIB EN 12697-1 Obsah rozpustného pojiva

CIB EN 12697-10 Zhutnitelnost

CIB EN 12697-12 Stanovení odolnosti zkušebního tělesa vůči vodě

CIB EN 12697-13 Měření teploty

CIB EN 12697-14 Obsah vody

CIB EN 12697-17 Ztráta částic zkušebního tělesa asfaltového koberce drenážního

CIB EN 12697-18 Stékavost pojiva

CIB EN 12697-23 Stanovení pevnosti v příčném tahu

CIB EN 12697-24 Odolnost vůči únavě

CIB EN 12697-25 Zkouška dynamickým dotvarováním

CIB EN 12697-26 Tuhost

CIB EN 12697-27 Odběr vzorků

CIB TS 12697-50 Odolnost proti oděru

SR EN 12697-5 Stanovení maximální objemové hmotnosti

- SR EN 12697-8 Stanovení mezerovitosti asfaltových směsí
- SR EN 12697-30 Příprava zkušebních těles rázovým zhutňovačem
- SR EN 12697-31 Příprava zkušebních těles gyrátorem
- SR EN 12697-32 Příprava zkušebních těles vibračním zhutňovačem
- SR EN 12697-33 Příprava zkušebních těles zhutňovačem desek
- SR EN 12697-44 Šíření trhliny zkouškou ohybem na půlválcovém zkušebním tělese

Připomínkování revidovaných návrhů norem

Připomínkování překladu ČSN EN 12697-22+A1 Zkouška pojíždění kolem

Připomínkování překladu ČSN EN 12697-43 Odolnost proti působení pohonných hmot

5. Předpoklad prací v roce 2025

V roce 2025 bude pokračovat zpracování nových a revize vybraných zkušebních norem řady EN 12697 dle harmonogramu – (normy po pětiletém používání, sběr zkušeností, vlastní připomínkování – enquiry, final voting).

U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 byly vydány sice normy 2. generace, proces harmonizace norem je však již více let pozastaven. Po interním hlasování TC227 o dalším vývoji, kdy byla zvolena varianta „Příprava na možnou budoucí žádost o přepracování norem a zároveň byla zastavena revize harmonizovaných norem“, byla založena nová pracovní skupina TG5, která bude sloužit k diskuzi o vstupech pro budoucí proces revize.

Byla vydáno nové nařízení o stavebních výrobcích CPR. V současnosti a zejména pak v roce 2025 se toto nařízení bude uvádět do praxe.

6. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2024, doporučení, upozornění

V roce 2023 byla vydána revize normy ČSN 73 6121 Hutněné asfaltové vrstvy – provádění a kontrola shody, kde jsou v přílohách uvedeny bývalé národní přílohy norem ČSN 13108-X. Hlavním důvodem byl enormní tlak ze strany firem na zvýšení obsahu R-materiálu vzhledem k vysokým cenám ropy a asfaltů. Na podzimním jednání týmu č. 6 dne 2.12.2024 v Litomyšli byl vyhodnocen přínos změn po 1,5 ročním zavedení revize této normy. Pozitivně byl hodnocen přínos navýšení R-materiálu zejména v obrusných vrstvách, dále úprava požadavků na směsi a vrstvy ACO 11+ a ACO 11 a používání nových typů směsí podle normy ČSN 73 6120 Ostatní asfaltové vrstvy – provádění a kontrola shody, která byla vydána v roce 2021. Zde se nejvíce uplatnily nízkohlučné směsi SMA 8 NH a BBTM 8 NH. Dále bylo dohodnuto na tomto jednání, že se zavedou do používání směsi pro podkladní vrstvy ACP 22 S RBL se zvýšeným obsahem pojiva, tak aby mohla být snížena tloušťka celého asfaltového souvrství a tím bylo dosaženo výrazné ekonomické úspory. Ke stávajícímu katalogu vozovek předpisu TP170 bude vypracován dodatek s těmito vrstvami.

7. Závěr

I přes veškerou snahu investorů (zejména ŘSD) a taktéž výrobních firem, naráží asfaltová branže na zásadní nedoržování požadavků lomů na jednotlivé frakce kameniva (50 % všech zkoušek je neshodných) a ignoraci rafinérie Litvínov na šetrnou výrobu asfaltových pojiv jakožto posledního produktu v řetězci rafinace ropy. Bylo doporučeno orientovat se nejlépe na nákup asfaltových pojiv z rafinérie OMV ve Schwechatu, kde je dlouhodobě zaručena kvalita všech dodávaných asfaltů.

Závěrem je nutno opětovně ocenit úsilí firmy Pragoprojekt a.s. a Sdružení pro výstavbu silnic Praha, kterým se daří každým rokem získat prostředky na financování gestorské činnosti a dalších činností souvisejících se zaváděním evropských norem.

V Brně, dne 3. prosince 2024

prof. Dr. Ing. Michal Varaus
Gestor za TC227/WG1